

Endika Gutierrez Red Bull Nazioarteko Oilar Batailako finalean, ikusleak oihuka dituela. RED BULL

infraganti

ENDIKA GUTIERREZ

Taularen gainera igo eta arerioei hitz ukabilkadak ematen da maisu. Red Bull Nazioarteko Oilar Batailan guztien gainetik jarri eta titulua lortu du Endika Gutierrez «Invert» barakaldarrak. Ametsa, ia obsesio, izan du Endikak lehia honetako gailurrera iristea, eta, behin tontorra zapalduta, kaleratuko duen diskoan jarri nahi ditu indarra guztiak orain.

Hitzordua Bilbo-ko Abandoko tren geltokia-
ren atean egin
dugu, eta, jen-
dearen joan-
etorri horretan, musika entzu-
nez, txaketaren txanoa jarrita...
iritsi da, lasai-lasai. Oharkabean
igaro da ordu horretan kalean
dabiltzan herritarren artean,
etxean baino askoz ezagunagoa

delako etxetik kanpo. Rap
munduan handienetakoa den
saria irabazi berri du Endika
Gutierrez, *Invert* barakalda-
rrak: Red Bull Nazioarteko Oi-
lar Batailako finala. Horrela,
azken zazpi urteetan buruan
izan duen helburua lortu du,
«ametsa».

Ahotsa ez zaio oraindik ere
onera etorri eta lehiaketaren
biharamunean sentitutako

gorputz-giharretako mina
oraindik ere sentitzen duela ai-
tortu digu. «Presio handiko
uneak dira lehiaketan bizitzen
dituzunak eta horrek pasara
handia ematen du», onartu du.

Txapelketa mota honetan bi-
kotea igotzen dira taularen
gainera lehiakideak, eta, nor-
bere burua goratzeaz gain, on-
dokoarena ahalik eta gehien
makurrarazten saiatzen dira:

«Gure artean oso giro ona
egon da [Kolonbia, Mexiko,
Txile, Peru eta Panamako per-
sona bana eta Argentinako bi
izan ditu arerio finalean], la-
gun ere egin gara, baina taula-
ren gainera igotzerakoan lehia-
kideak gara», nabarmendu du.
«Jendeari arerioaren hutsak
nabarmentzea gustatzen zaio,
baina ez da hori teknika baka-
rra; hori bai, haren gainetik ge-
ratu behar duzu», jarraitu du.
Boxeo borrokaldi baten pareko
da azken batean, ukabilkadak
hitzez ematen badituzte ere.
«Ni agertokira igotzean handi-
tu egiten naiz, boxeolariak egi-
ten duten moduan».

Inprobisazioan lehiakideak
erakusten duen abiadura, bai-
na, batez ere, irtenaldi edo
puntu umoretsuak dira epai-
mahaiak gehien kontuan har-
tzen dituenak. Endika Gutie-
rrez beraren esanetan, «ikuslea
ezustean hartzen duen hitz-jo-
ko argia», alegia.

Zalantzarik gabe, horretara-
ko baliabideak izan baditu ba-
rakaldarrak, «espontaneo eta

irekia» izateaz gain, «hiztuna
eta mugitua» ere badelako.
Agertokiaren gainean ez ezik,
handik behera jaitsitakoan ere
inprobisatzeko gaitasuna iza-
tea garrantzitsua dela uste du.
«Nire lanean bertan ere saia-
tzen naiz inprobisatzen egune-
rokoan [gimnasio batean egi-
ten du lan]. Komenigarria dela
uste dut», azaldu du.

Inprobisazioa, ordea, landu
egin behar da, eta bide horre-
tan lan handia egin du rap mu-
sikara bertaratu eta sekulako
tiradizoa sentitu zuenetik.
«Gaztetxoa zarenean normale-
an musika batekin identifika-
tzen duzu zure burua; nik ez
nuen halakorik topatu. Onartu
behar dut, estetikak erakarri
ninduen lehenik rap mundura:
galtza handiek, txapelek... Mu-
sikarena ondoren heldu zen.
Doinu haiek, baina, harrapatu
egin ninduten azkenerako eta
nire burua definitzen lagundu
zidaten», gogoratu du. «Egun
ez nuke nire burua musika
mota hau gabe azaltzen asma-
tuko», gaineratu du.

Egunerokoa baliatzen du entrenamendu gisa, begiztatzen duen horri punta ateratzen edo errima bat jartzen saiatzen da-eta. «Skater batek kalean doala erpin eta koskak ikusi eta haien gainean irrist egiten saiatzen da; gauza bera egiten dut nik ikusten ditudan errealitate desberdinekin». Azken batean, hitzak, hitz-jokoak... osatzen ditu buruan gordetzen joaten da. Erritmoaren gainean dantza egiten, «*flow* deitzen den hori» barneratzen ere ikasi behar izan du Endika Gutierrezek eta hori denborarekin eta aritzearekin lortu duela aipatu du.

Entsegu horietan afizio bera duen lagun taldeak asko laguntzen dio. «Asteburuetan maiz hori izaten da gure plana, elkar-tu, zerbeza batzuk erosi eta rapeatzen aritzea», kontatu du. Azken hilabeteotan ohi baino gehiago elkartu behar izan du haiekin, bete-betean aritu baita lehiaketa prestatzen. Sariketa bera, ordea, aspaldi irudikatutako ametsa du. «Orain zazpi urte hasi nintzen lehiaketotan parte hartzen eta orduz geroztik buruan izan du-dan nahia da lehiaketa hau irabaztea», aitortu du. «Obsesio» hitza ere baliatu du sariketa honen bueltan sortu zitzaion sentimendua deskribatzeko. Kostatu zaio, eta, behin gailurrera iritsita, lasai dagoela aitortu du: «Ez dut gehiago lehiatuko, argi daukat; inprobisatzen jarraituko dut, noski, baina lehiaketak utzi egingo ditut. Lortu dut nahi nuena eta kito!». Faltan botako duela aitortu du, baina, «gustura nago nire buruari helburu hori jarri eta bete dudalako».

Horrek ez du musikatik alden-duko, egunotan bertan buru-belarri baitabil Endika Gutierrez osatu duen diskoa sareratzen. «Urtebete baino gehiago daramat diskoaren lanketan», argitu du. Idatzita zituen letra batzuk eta buruan beste batzuk. Uda honetan halabeharrez hartu behar izan zuen atsedena baliatu du diskoa borobiltzeko. «Etxean bertan estudio bat egingo da eta bertan aritu naiz grabaketa lanetan», zehaztu du. Aurreko lanekin alderatuta aldaketak egiten dituela onartu du: «Dene-

«Onartu behar dut, estetikak erakarri ninduen lehenik rap mundura eta musikak ondoren. Doinu haiek, baina, harrapatu egin ninduten eta nire burua definitzen lagundu zidaten»

«Boxeo borrokaldi bat da azken batean, ukabilkadak hitzekin ematen baditugu ere. Ni agertokira igotzean handitu egiten naiz, boxeolariak egiten duten moduan»

tik sartu dut, lehiaketako rapa landu dut, baina bestelakoak ere bai». «Abran Paso» izenaz bataiatu du lana eta datorren astean igoko du bere jarraitzaile guztiek entzun dezaten. Argi zuen, gertatutako gertatuta ere, nazio-arteko lehiaketa jokaturakoan argitaratu nahi zuen. «Ea bultzada emateko balio duen!», azaldu du irribarretsu.

Musikaz eta idazten duenaz bizitzea gustatuko litzaiokeela ez du ukatzen, baina hori, tamalez, ez dagoela bere esku azaldu du. Rapak Latinoamerikan duen indarrari inbidiaz begiratzen dio. «Hemen ere indarra izan badu, baina diru gutxi mugitzen da arlo honetan», zehaztu du. Txapelketako finalean lehiakide izan zituen pertsona guztiak musikaz bizi direla aipatu du, baina «hemen ezinezkoa da». Ez du etsitzen, ordea. Bere ustez rapak berriz ere indarra hartuko du, eta, «bide horretan nire eredua baliagarria bada, primeran!».

Aspertzeko betarik gabe, euskaraz hitz egiten ikastea da gaur egun duen beste erronketako bat. Hori lortzeko egunero joaten da euskaltegira. Noizko euskaraz rapeatzen? «Idatzi izan dut rap abasterik euskaraz, bai-

na, egia esan, kosta egiten zait nire burua euskaraz rapeatzen ikustea. Euskaldun berria naiz ni eta rapean aritzeko hizkuntza izugarri menderatu behar da; hori bai, idatzi izan dut euskaraz eta euskaltegiko irakasleak ere zuzendu izan dit testuren bat!», kontatu du barrez.

Raparen bitartez gaztetxoei laguntzea ere buruan darabil. Abokatu talde batekin egiten du lan musika honen bitartez emakumeen aurkako indarkeria edota *bulling*-a bezalako gaiak lantzeko. «Eskoletara joaten gara eta rapa bide hartuta ikasleei gai horiek modu didaktikoan irisarazten dizkiegu. Rap gazteengana iristeko bide erakargarria da, izan ere», aipatu du, musika honi dion miresmena nabarmenduta. •

Maidar EIZMENDI

Bikotekako erronka guztiak irabazi zituen Endika Gutierrezek.

RED BULL